

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý majetek – majetek, který se nespotřebovává najednou, ale postupně se opotřebovává, během používání si udržuje svou původní formu. Dlouhodobý majetek se vyznačuje **dobou použitelnosti delší než 1 rok**

Členění majetku v rozvaze

- Dlouhodobý nehmotný majetek (DNM)
- Dlouhodobý hmotný majetek (DHM)
- Dlouhodobý finanční majetek (DFM)

Dlouhodobý hmotný majetek

Fyzická podstata, dlouhodobost, ocenění

- Pozemky
- Stavby
- Samostatné movité věci
- Pěstitelské celky trvalých porostů
- Dospělá zvířata a jejich skupiny
- Umělecká díla a sbírky

Dlouhodobý nehmotný majetek

Nehmotná podstata, dlouhodobost, ocenění

- Nehmotné výsledky vývoje
- Software
- Ocenitelná práva
- Goodwill
- Jiný dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý finanční majetek – **viz samostatný soubor – Samostudium 1 – Dlouhodobý finanční majetek** (pro zkoušku, u zápočtu není)

Oceňování k datu pořízení

- **Pořizovací cena**

zahrnuje cenu pořízení majetku a **doprovodné náklady** – doprava, montáž, instalace, clo, pojistné

Vlastní náklady

přímé a nepřímé náklady související s výrobou majetku

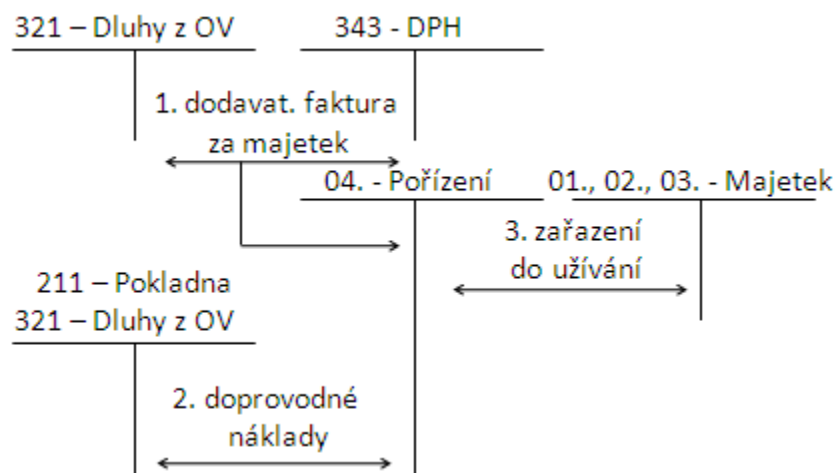
Reprodukční pořizovací cena

cena, za kterou byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje, může být stanovena např. soudním znalcem

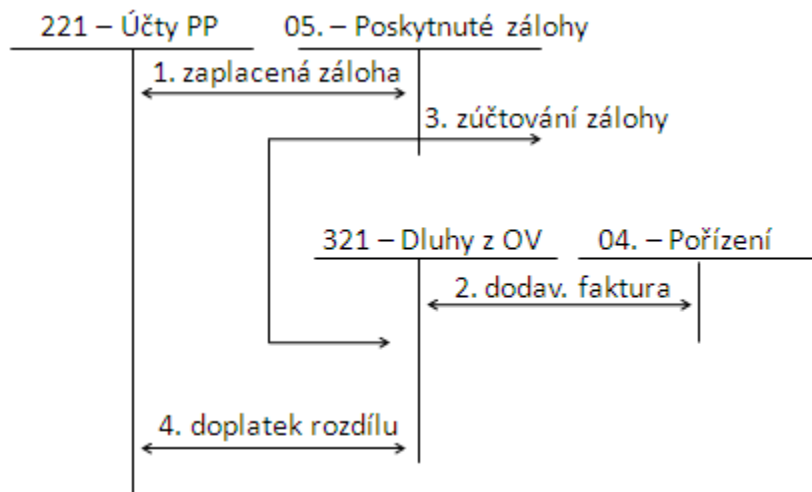
Dopravní podnik chce pořídit v tomto roce nové vozidlo.

- *Jakými způsoby může vozidlo pořídit?*
- *Jaké doprovodné náklady účetní jednotce vzniknou?*
- *Jaké informace o majetku se dozví účetní jednotka z výkazu rozvahy?*
- *Jaké další informace poskytuje účetní jednotce účetnictví v oblasti dlouhodobého majetku?*

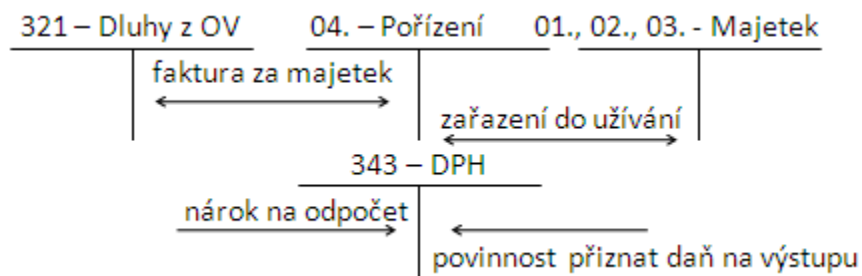
Nákup majetku (u plátce DPH)

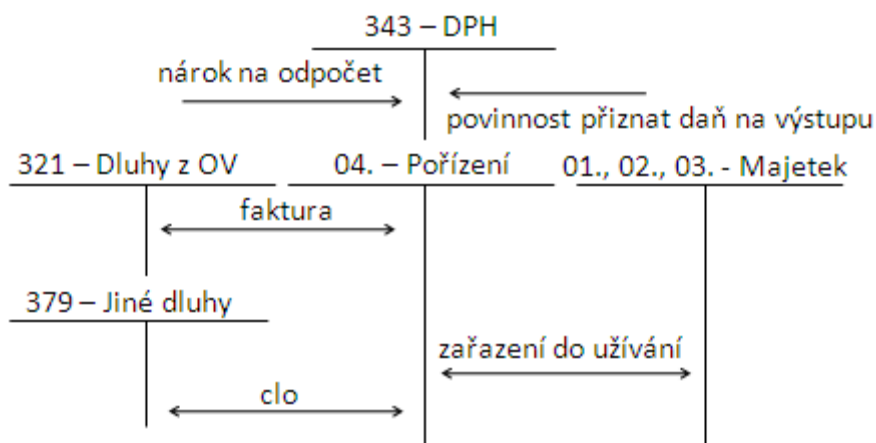
Nákup majetku se zálohou (u neplátce DPH)

Nákup majetku v EU (není v zápočtu)

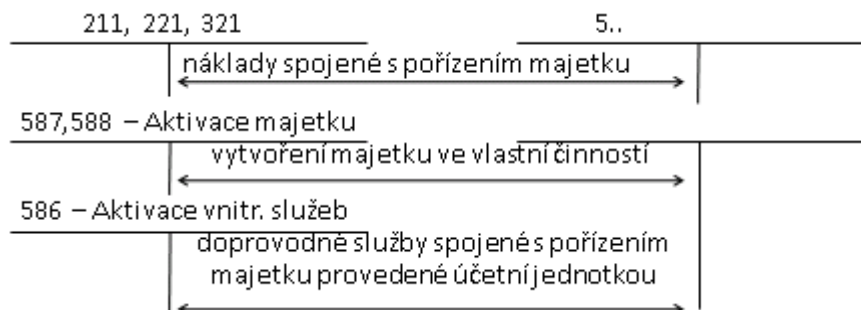

Nákup mimo území EU (není v zápočtu)

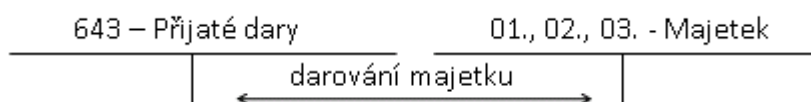

Aktivace

- V průběhu výroby majetku vznikají podniku náklady
- Cena majetku se do nákladů dostává postupně
- Proto je nutno tyto náklady **zatím snížit, aby nedošlo k dvojímu vykázání v nákladech**

Bezplatné nabytí majetku (příp. lze účtovat také na 648, 649)

Dopravní podnik nakoupil v roce 2021 dvě nová vozidla (odpisová skupina 3), cena za 1 ks je 14 000 000 Kč, náklady na dopravu byly vyčísleny na 25 000 Kč/ks a celkové náklady na zaškolení pracovníků na obsluhu těchto nových vozů činily 20 000 Kč. Stanovte vstupní cenu majetku a zaúčtujte uvedené účetní případy. Pro zjednodušení předpokládejte, že se jedná o neplátce DPH.

Na začátku měsíce ledna zaplatil dopravní podnik zálohu na dodávku vozidel v částce 1 200 000 Kč. Zaúčtujte účetní operace, které jsou s pořízením tohoto vozidla spjaty včetně úhrad všech závazků.

Aby mohla účetní jednotka částečně uhradit fakturu 4/11 čerpá z banky krátkodobý bankovní úvěr v hodnotě 4 000 000 Kč.

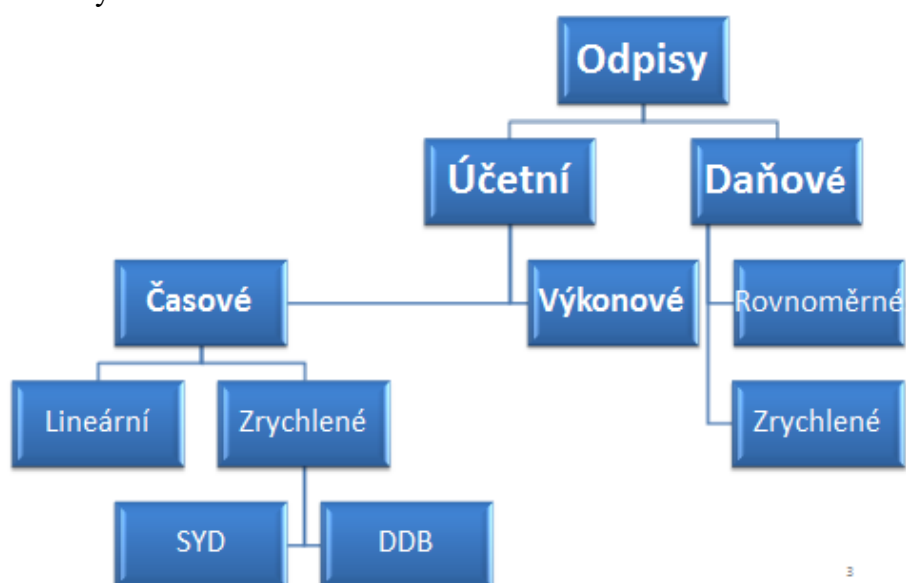
Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	VBÚ – úhrada zálohy dle uzavřené smlouvy	1 200 000		
2.	Dodavatelská faktura 4/11 za majetek	28 000 000		
3.	ID - zúčtování zálohy (z č. 1)			
4.	VBÚ – doplatek zbývajících závazků (2 – 1)			
5.	Dodavatelská faktura 5/11 za dopravu	50 000		
6.	Dodavatelská faktura 6/11 za školení	20 000		
7.	VBÚ - úhrada faktur 5/11 a 6/11 za dopravu a za školení (5 + 6)			
8.	ID - zařazení vozidel do užívání (2 + 5)			
9.	VBÚ – účetní jednotce byl připsán krátkodobý bankovní úvěr	4 000 000		
10.	VÚÚ – účetní jednotce byl připsán krátkodobý bankovní úvěr			

Účetní jednotka vozidlo zakoupila. Vše bylo v souladu s kupní smlouvou a tak bylo vozidlo nasazeno do běžného provozu.

- Co to způsobuje z pohledu účetnictví?
- Jak bude v účetních výkazech zobrazeno snížení hodnoty aktiva, ke kterému postupem času dochází?

Odpisy majetku

- Význam odpisů
- Druhy odpisů
- Oprávky
- Účetní zachycení

Účetní odpisy

- **Účetní odpisy** si upravuje daný subjekt dle své úvahy s ohledem, aby bylo zachyceno skutečné opotřebení majetku

Odepisuje se jako celek

- Metody:
 - Vycházející z doby použitelnosti (lineární, zrychlené)
 - Založené na výkonu aktiva

Lineární =

Zrychlené

Zrychlené

DDB = odpisová sazba je násobkem lineární sazby
pořizovací cena . zbývající doba životnosti

SYD = -----
součet počtu let životnosti aktiva

Metody založené na výkonu

Odpisová sazba = -----
očekávaný výkon aktiva

Odpis = odpisová sazba . výkon v i-tém roce

Příklad 1 – Odpisy majetku

Pořizovací cena vozidla taxislužby je 800 000 Kč. Vozidlo bylo zakoupeno 1.1.2021. Jaká bude výše odpisů v jednotlivých letech používání, využije-li účetní jednotka

- a) Lineární odpisy
- b) Zrychlené odpisy – metodu DDB
- c) Zrychlené odpisy – metodu SYD
- d) Metodu založenou na výkonu aktiva

a) Lineární odpisy, očekávaná doba životnosti aktiva (vozidla taxislužby) jsou 4 roky

Rok	Výpočet	Odpis	Zůstatková cena
Celkem			-

2021

Rozvaha

Označení	Aktiva	Řádek	Běžné účetní období			Minulé
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
B.II.2	Hmotné mov.věci	018	800			---

Výsledovka (výkaz zisku a ztráty)

Označení	Text	Řádek	Běžné účetní období
E.1.1.	Úpravy hodnot	16	

2022

Rozvaha

Označení	Aktiva	Řádek	Běžné účetní období			Minulé
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
B.II.2	Hmotné mov.věci	018	800			

Výsledovka

Označení	Text	Řádek	Běžné účetní období
E.1.1.	Úpravy hodnot	16	

2023

Rozvaha

Označení	Aktiva	Řádek	Běžné účetní období			Minulé
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
B.II.2	Hmotné mov.věci	018	800			

Výsledovka

Označení	Text	Řádek	Běžné účetní období
E.1.1.	Úpravy hodnot	16	

2024

Rozvaha

Označení	Aktiva	Řádek	Běžné účetní období			Minulé
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
B.II.2	Hmotné mov.věci	018	800			

Výsledovka

Označení	Text	Řádek	Běžné účetní období
E.1.1.	Úpravy hodnot	16	

b) DDB

Rok	Výpočet	Odpis	Zůstatková cena
2021			
2022			
2023			
2024			
Celkem			

Pozn. Vychází se z předpokladu odpisování do výše zbytkové hodnoty, která by byla 50 000 Kč.

c) SYD

Rok	Výpočet	Odpis	Zůstatková cena
2021			
2022			
2023			
2024			
Celkem			

2021

Rozvaha

Označení	Aktiva	Řádek	Běžné účetní období			Minulé
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
B.II.2	Hmotné mov.věci	018	800			

Výsledovka

Označení	Text	Řádek	Běžné účetní období
E.1.1.	Úpravy hodnot	16	

2022

Rozvaha

Označení	Aktiva	Řádek	Běžné účetní období			Minulé
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
B.II.2	Hmotné mov.věci	018	800			

Výsledovka

Označení	Text	Řádek	Běžné účetní období
E.1.1.	Úpravy hodnot	16	

2023

Rozvaha

Označení	Aktiva	Řádek	Běžné účetní období			Minulé
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
B.II.2	Hmotné mov.věci	018	800			

Výsledovka

Označení	Text	Řádek	Běžné účetní období
E.1.1.	Úpravy hodnot	16	

2024

Rozvaha

Označení	Aktiva	Řádek	Běžné účetní období			Minulé
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
B.II.2	Hmotné mov.věci	018	800			

Výsledovka

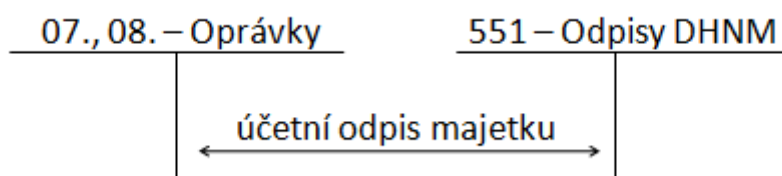
Označení	Text	Řádek	Běžné účetní období
E.1.1.	Úpravy hodnot	16	

d) Metoda založená na výkonu aktiva

Rok	Počet cestujících	%
2021	7 500	
2022	7 000	
2023	6 500	
2024	6 000	

Celkem 27 00

Rok	Výpočet	Odpis	Zůstatková cena
2021			
2022			
2023			
2024			
Celkem			-

Daňové odpisy

V roce 2021 lze využít tyto metody daňových odpisů:

- Rovnoměrné** (§ 31 ZDP)
- Zrychlené** (§ 32 ZDP)
- Mimořádné** (§ 30a ZDP)

1. Rovnoměrné odpisy

Odpisové sazby uvádí zákon o daních z příjmů v § 31

Odpisové sazby pro rovnoměrné odpisování

Odpisová skupina	Sazba pro první rok odpisování	Sazba pro následující roky odpisování	Sazba pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33.3
2	11	22.25	20
3	5.5	10.5	10
4	2.15	5.15	5,0
5	1.4	3.4	3.4
6	1.02	2.02	2

2. Zrychlené odpisy

Odpis v 1. roce =

zí – 2

Koeficienty používané pro výpočet zrychlených odpisů (§ 32 odst. 1 ZDP)

Odpisová skupina	Koeficient pro první rok odpisování	Koeficient pro následující léta odpisování
1	3	4
2	5	6
3	10	11
4	20	21
5	30	31
6	50	51

Postup při výpočtu daňových odpisů:

- V roce pořízení se začlení majetek do příslušné uvedené v příloze k Zákonu o daních z příjmů
- musí dále rozhodnout jakým **způsob odpisování** bude používat – rovnoměrný nebo zrychlený
- Vypočtené odpisy se zaokrouhlují na celé Kč nahoru

Příklad 2 – Odpisy majetku

Vypočítejte daňový odpis televizní kamery (odpisová skupina 1). Kamera byla zakoupena na fakturu, celková fakturovaná částka dodavatelem je 60 000 Kč + 21 % DPH. Televizní společnost je **plátcem DPH**. Zaměstnanec televizní společnosti absolvoval školení zaměřené na obsluhu této kamery v částce 5 000 Kč (bez DPH 15 %). Kameru účetní jednotka zakoupila v roce 2021.

a) rovnoměrný odpis (odpisová sazba 20 %, 40 %)

Rok	Výpočet	Odpis	Zůstatková cena
2021			
2022			
2023			
Celkem		60 000	-

b) zrychlený odpis (koeficienty 3 a 4)

Rok	Výpočet	Odpis	Zůstatková cena
2021			
2022			
2023			
Celkem			

Vliv rozdílnosti hodnot účetních a daňových odpisů na základ daně (při výpočtu daňové povinnosti)

Pokud je **účetní odpis > daňový odpis** ... účetní jednotka má v nákladech větší částku než povoluje daňový zákon => o rozdíl mezi výši účetních a daňových odpisů se musí základ daně **zvýšit**.

Pokud je **účetní odpis < daňový odpis** ... účetní jednotka má v nákladech nižší částku než umožňuje daňový zákon => o rozdíl mezi výši účetních a daňových odpisů se může základ daně **snížit**.

Dopravní podnik zakoupil v roce 2021 dvě nová vozidla. Cena každého vozidla byla 14 025 000 Kč (cena pořízení + doprava).

Vypočtete daňový odpis, odpisuje-li účetní jednotka majetek zrychleně. Majetek je zařazen do 3. odpisové skupiny (koeficient 10).

Daňový odpis = vstupní cena / koeficient = 14 025 000 / 10 = 1 402 500 Kč

Určete, jakou úpravu bude muset účetní jednotka provést při transformaci účetního výsledku hospodaření na základ daně, jsou – li účetní odpisy

- prvního vozidla 1 600 000 Kč

Účetní odpis	Daňový odpis	Vliv na základ daně	Rozdíl
1 600 000	1 402 500	ÚO > DO => ZD zvýšit	197 500

- druhého vozidla 1 200 000 Kč

Účetní odpis	Daňový odpis	Vliv na základ daně	Rozdíl
1 200 000	1 402 500	ÚO < DO => ZD snížit	202 500

Vzhledem k omezené dostupnosti volných finančních prostředků nebude dopravní podnik v příštím roce zakupovat nová vozidla. Aby došlo k plnění standardů, chce DP nadále zvyšovat kvalitu svých služeb.

Co může účetní jednotka udělat se stávajícím majetkem?

Jak budou ovlivněny částky v rozvaze a výsledovce?

Technické zhodnocení

- Modernizace, rekonstrukce, přístavby, nástavby, jež u jednoho majetku za jedno zdaňovací období
- Technické zhodnocení navyšuje cenu majetku
- **Drobné technické zhodnocení** lze účtovat přímo do nákladů na účty 518 – Ostatní služby – v případě **dlouhodobého nehmotného** majetku a 548 – Jiné provozní náklady v případě dlouhodobého hmotného majetku

Na vybraném majetku byla provedena rekonstrukce (do vozidla byly doplněny nové informační systémy, byly vyměněny sedačky ...). Bude v účetnictví zachycena stejně i situace, kdy by byla na vozidle provedena rozsáhlá oprava?

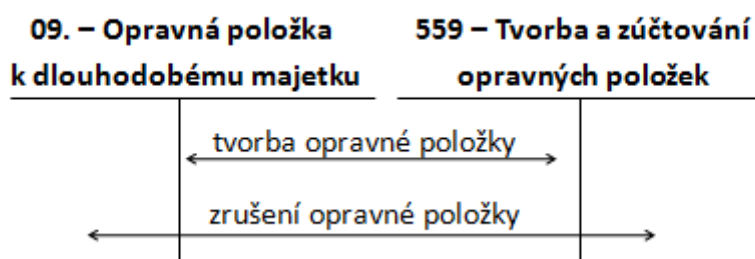
Technické zhodnocení = modernizace a rekonstrukce

- **Modernizace** = rozšíření vybavenosti nebo využitelnosti
- **Rekonstrukce** = změna účelu, technických parametrů
- **Opravy** = odstranění poškození
- **Údržby** = předcházení opotřebení, poškození

Opravy a údržby se účtují do **nákladů** na účet 511 – Opravy a udržování

Odpis x opravné položky

- **Odpisy** vyjadřují trvalé snížení hodnoty majetku
- **Opravné položky** vyjadřují přechodné snížení hodnoty majetku

Na konci roku 2021 se jedno vozidlo stalo dočasně provozu neschopné z důvodu častých poruch vozidla na trati. Tato záležitost je v řešení s výrobcem, ten se s uvedeným typem poruchy zatím nesešel, avšak je pravděpodobné, že během příštího roku bude tento nedostatek na vozidle odstraněn a to se stane opět provozuschopným. Na základě doporučení auditora se účetní rozhodla v rámci reálného a poctivého obrazu vytvořit k tomuto vozidlu opravnou položku ve výši 5 % z pořizovací ceny (tj. 701 250 Kč).

ID – tvorba opravné položky

V roce 2022 se poruchu na vozidle podařilo odstranit. Bude na tuto skutečnost nějakým způsobem reagovat účetnictví ve vazbě na dřívější zaúčtovanou opravnou položku?

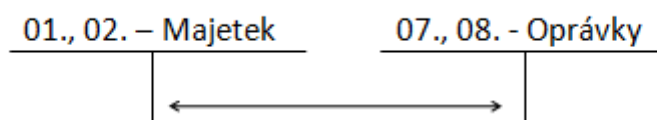
Vyřazení dlouhodobého majetku (dlouhodobých aktiv)

Dlouhodobý majetek se **vyřazuje** z důvodu:

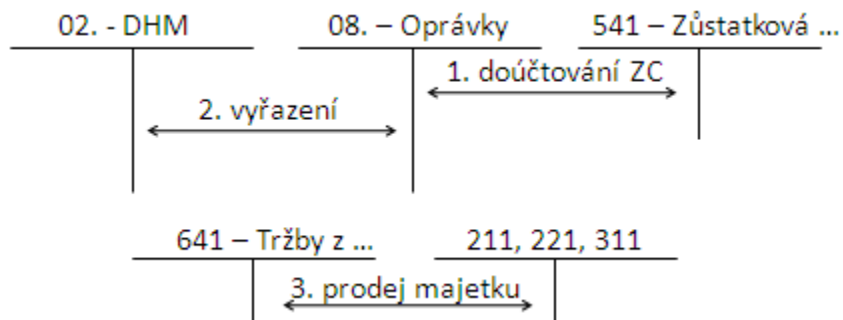
-
- Fyzického opotřebení
- Manka nebo škody
- Darování
- Vkladem do jiného subjektu
- Převedení do osobního užívání

Při vyřazování majetku je nutno sledovat, zda je majetek zcela odepsán. Pokud tomu tak není, je zapotřebí doúčtovat zůstatkovou cenu. Volba účtu pro **doúčtování zůstatkové ceny** se odvíjí od důvodu vyřazení majetku

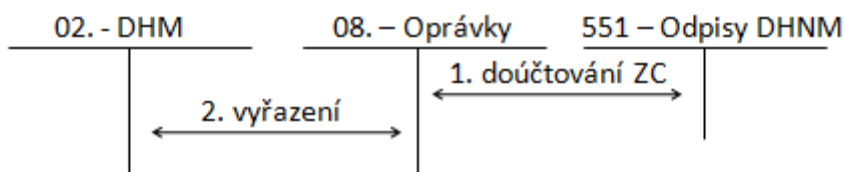
V případě, že je majetek **zcela odepsán** zaúčtuje se pouze jeho vyřazení v pořizovací ceně, reprodukční pořizovací ceně nebo ve vlastních nákladech.

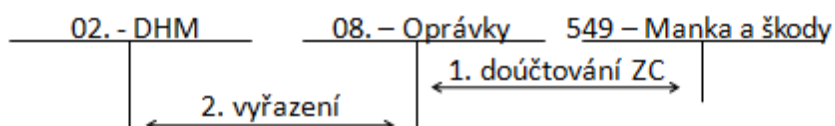
Vyřazení z důvodu prodeje

Vyřazení z důvodu likvidace (fyzického opotřebení)

Vyřazení z důvodu škody

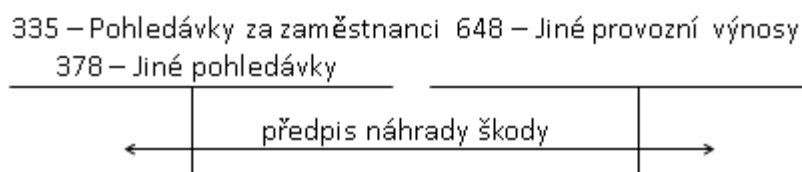

Daňová uznatelnost:

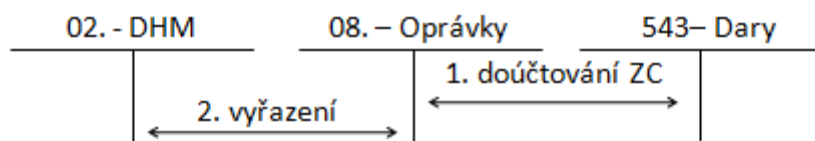
V plné výši:

-
- potvrzení od Policie o neznámém pachateli

jinak do výše **náhrady škody**

Vyřazení z důvodu darování

Daňová účtu 543 – je daňově neuznatelný.

Příklad 3 - Dlouhodobý majetek

Zaúčtujte u s. r. o. níže uvedené účetní případy

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	Dodavatelská faktura (FAP) za nákup nemovitosti (od neplátce DPH ¹)	400 000		
2.	ID ² – zařazení nemovitosti do užívání	400 000		
3.	ID – vyřazení nákladního automobilu z důvodu prodeje PC = 500 000, oprávky 400 000 Kč a) b)			
4.	Vystavená faktura (FAV) za prodej nákladního automobilu Cena bez DPH DPH 21 % Cena celkem	200 000		
5.	VBÚ ³ – úhrada dodavatelské faktury za nákup nemovitosti	400 000		
6.	ID – vyřazení osobního automobilu z důvodu havárie, PC ⁴ = 250 000 Kč, oprávky 50 000 Kč a) b)			
7.	ID - předpis náhrady škody od pojišťovny za havarované vozidlo	80 000		
8.	ID – bezplatné nabytí účetního softwaru	60 000		
9.	Dodavatelská faktura (FAP) za nákup stroje Cena bez DPH DPH 21 % Cena celkem	55 000		
10.	ID – doprava stroje zajištěná vnitropodnikově	5 000		
11.	VPD ⁵ – montáž stroje zajistil pracovník odborného servisu (neplátce DPH)	1 000		
12.	ID – zařazení stroje do užívání			
13.	ID – na základě výsledků inventarizace zjistila s. r. o., že se v jejím majetku nachází níže uvedené položky, které předtím neúčtovala a) osobní automobil b) pozemek	105 000 50 000	022 031	082 413
14.	ID – účetní odpis - budovy	120 000		
15.	ID – účetní odpis - software	10 000		

¹ DPH – daň z přidané hodnoty

² ID – interní doklad

³ VBÚ – výpis z bankovního účtu (z účtu peněžních prostředků)

⁴ PC – pořizovací cena

⁵ VPD – výdajový pokladní doklad